

Verslag bijeenkomst Sectie Snellen op 5 november 2016 te Schoonrewoerd

Camiel Doorenweerd

Er zijn 36 aanwezigen: Ben van As, Jan Asselbergs, Rudolf Bryner, Nico Dekker, Guus Dekkers, Louis van Deventer, Koen van Dijken, Maarten Eysker, Wim Gerritsen, Frans Groenen, Harry Groenink, Bert Groothedde, Marcel Hellers, Ico Hoogendoorn, Hans Huisman, Ramon Hulbosch, Trees Kaizer, Violet Middelman, Tymo Muus, Charles Naves, Erik van Nieukerken, Grace Nijland, Leo Poot, Carlo Schaefer, Jan Scheffers, Rudi Seliger, Chris Snyers, Gerrit Tuinstra, Zoë Vanstraelen, Remco Vos, Wolfgang Wittland, Hugo van der Wolf, Paul van Wonderen, Steve Wullaert, Kees Zwakhals, Jaap Zwier

Er zijn bij de bijeenkomst een aantal gasten uit Zwitserland, Duitsland en Luxemburg, welke zeer welkom worden geheten.

Huishoudelijk gedeelte

1. Opening en bespreking verslag voorjaar 2016

Het verslag van de vorige bijeenkomst en de faunistische mededelingen behoeven de volgende correcties:

- bladzijde 34: "verslag najaar 2015" moet zijn "verslag voorjaar 2015".
- bladzijde 47: leest "deze soort kwam tezamen voor met *Infurcitinea argentimaculella*" maar de aangeleverde tekst was "spinsels waren overeenkomstig met de genusgenoot *Infurcitinea argentimaculella*"; de beide soorten zijn niet tesamen gevonden.
- bladzijde 49: onderschrift bij Figuur 2 "*Lepidotarphius peromatellus*" moet zijn "*Lepidotarphius perornatellus*".
- bladzijde 55: onderschrift bij Figuur 22 "leg Helaerts" moet zijn "leg Heylaerts". De Foto's van figuur 21 en 22 zijn gemaakt door Cees Gielis.

2. Bestuursmededelingen intern

Afloop eerste bestuursperiode en vertrek secretaris

Komend voorjaar (2017) heeft het huidige bestuur er al weer een periode van drie jaar op zitten en is er ruimte voor verandering. Tymo, Remco en Violet gaan graag nog een periode aan, en eventueel aangesterkt met een nieuw lid en/of een wisseling van de functies. Aanmeldingen hiervoor kunnen worden ingezonden aan snellen@nev.nl, uiterlijk drie weken voor de voorjaarsbijeenkomst van 2017. Camiel, de secretaris, heeft in oktober zijn doctorstitel behaald en gaat in 2017 in Hawaii werken. Om deze reden legt hij zijn functie neer. Camiel wordt hartelijk bedankt door het bestuur en alle aanwezigen, onder andere middels twee toepasselijke flessen drank. Camiel heeft zijn bestuurswerk altijd belonend gevonden en kan het iedereen aanraden.

35 jarig bestaan van de sectie

Er wordt kort stil gestaan bij het feit dat de sectie 35 jaar bestaat. Buiten dat ze nog steeds bestaat, gaat het ook nog eens goed met de sectie. Het aantal leden groeit, financieel is de situatie stabiel en we hebben tweemaal per jaar een goed gevulde bijeenkomst waar we van

elkaar leren. De zaal reageert met een applaus, en de verjaardag wordt gevierd met gebakjes tijdens de pauze.

Ledenbestand

We heten de volgende nieuwe mensen welkom: Jurrien van Deijk, Jacos Jes, Reinder Wijma en Gerard van Leeuwen. Dirk de Haan heeft zich afgemeld als lid. Tot onze spijt zullen we een bekend lid moeten missen, en dan voor altijd: Anton Cox is niet meer onder ons. Anton was bij de oprichting van sectie en behoorde tot de vaste Snellen leden. Op 5 mei 2016 overleed hij na een medische ingreep. Hij laat een collectie van ruim 350.000 vlinders achter, een levenswerk. Het bestuur heeft Hugo van der Wolf bereid gevonden om met ons stil te staan bij dit verlies tijdens het middagprogramma.

Beschouwing van de weekendexcursie in Giethoorn

In het laatste weekend van juni vond de weekendexcursie van de secties plaats in Giethoorn. Er waren ongeveer 35 deelnemers, waaronder een aantal nieuwe leden. Bijzondere waarnemingen waren onder andere: de wollegras-uil (*Celaena haworthii*), springzaadspanner (*Ecliptopera capitata*), moerasduiveltje (*Nascia ciliaris*), moeraskaartmot (*Agonopterix angelicella*), donkere haakpalpmot (*Gelechia muscosella*) en satijnboogbladroller (*Acleris lorquiniana*). Het heideterrein van Havelte leverde een waarneming van de zilverpedaalmot (*Argyresthia praecocella*) op, alleen is deze herroepen omdat het bleek te gaan om een egaal gekleurde *A. brockeella* of *goedartella*. De dikke mist in de nogal vochtige terreinen speelde af en toe parten. Het bestuur bedankt Siep Sinnema, Gerrit Padding en Gerrit Tuinstra voor de organisatie.

Weekendexcursie 2017

Het lijkt helaas een jaarlijks terugkerend fenomeen, de organisatie van de weekendexcursie is lastig rond te krijgen. In 2015 hebben we het idee verkend om een excursie in 2016 in België te houden, georganiseerd door Steve Wullaert. Er was toen echter te weinig tijd om een en ander rond te krijgen, en Ter Haar wilde dit eerst aan haar leden voorleggen. In de reglementen van Ter Haar staat dat de excursie in de regel in Nederland is, maar afgelopen bijeenkomst hebben zij de regels aangepast om buitenlandse excursies mogelijk te maken. Steve heeft echter aangegeven voor 2017 geen ruimte meer te hebben om een Snellen excursie te organiseren. Uit een snelle rondvraag door de zaal blijkt dat er ook geen andere aanwezigen zijn die de excursie willen of kunnen organiseren. Het bestuur gaat nu de optie bekijken of zij een overnachtingsplek kunnen regelen, en Steve de vergunningen kan regelen, zodat er met gezamenlijke inspanning toch een Belgische excursie in 2017 kan komen.

Kleine studiedagen

Een aantal leden heeft aangegeven behoefte te hebben aan extra activiteiten. Tymo wil daarom komend jaar – waar nodig met hulp – bijeenkomen om te werken aan diverse thema's in kleine groepjes (ca 5 mensen). Opgave en meer info: snellen@nev.nl.

Een locatie volgt nog, maar de geplande studiedagen tot nu toe:

28 januari 2017:	Studiedag Tortricidae/bladrollers door Frans Groenen*
11 februari 2017:	Genitaalprepareren (eigen binoc. meebrengen!) ism Koen van Dijken
1 april 2017:	Vlinders prepareren
17 september 2017:	Studiedag Caloptilia/steltmotten
26 november 2017:	Studiedag Elachistidae/grasmineermotten

Hopelijk doet dit voorbeeld volgen!

*Frans Groenen geeft direct al aan dat hij graag een dag in januari en waar nodig wederom in februari een dergelijke dag voor bladrollers wil doen. Locatie betreft zijn huis in Luyksgestel.

Determinatiedag

Voor een grotere determinatiedag kunnen we in 2017 gebruik maken van faciliteiten van Naturalis. Naturalis wil, nu de zaterdag-openstellingen niet meer door gaan, in 2017 in samenwerking met de secties determineerdagen organiseren. Luc Willemse, hoofd van de afdeling collectie entomologie aldaar, heeft ons daarover een brief gezonden. Als we daarbij aanhaken, hebben we een gratis locatie, microscopen en wordt vlindermateriaal voor ons klaargezet. Concreet komt het op het volgende neer: Naturalis vraagt u om materiaal mee te nemen en kan waar nodig ongedetermineerd materiaal uit de collectie beschikbaar stellen voor amateurs om dit alles op naam te brengen. De locatie is nog niet definitief maar het lijkt erop dat dit in de procesruimtes in de tijdelijke kantoorhuisvesting van Naturalis georganiseerd kan worden (= Vondellaan 55, Leiden. Op loopafstand van Leiden CS maar parkeren is lastig).

Verandering locatie bijeenkomsten Snellen

Het bestuur heeft zich deze zomer beraad over mogelijke nieuwe vergaderlocaties.

Argumenten voor een verandering zijn onder andere:

- de bereikbaarheid voor nieuwe/aan OV gebonden leden
- de kosten van de Schaapskooi zijn per ingang van heden met 33% toegenomen. Dit vraagt 50 euro per jaar extra van de kas.

Er zijn diverse 'goedkopere' vergaderlocaties zoals centraal gelegen buurthuizen, maar het bestuur vond vooral een optie in Amersfoort, het Groene Huis genaamd, erg aantrekkelijk. Het Groene Huis is gelegen in landgoed Schothorst en biedt plaats voor maximaal 80 personen. Met een tegenprestatie, bijvoorbeeld het begeleiden van een nationale nachtvlindernacht of een excursie, kunnen we er gratis gebruik van maken. Er zijn simpele binoculaires beschikbaar en de omgeving leent zich bij uitstek voor kleine excursies. Vanaf het station is het een half uurtje lopen, op de fiets 10 minuten. Er lopen drie buslijnen van het station langs park Schothorst. Er is meer parkeergelegenheid dan bij de Schaapskooi. De verandering is nog niet met Ter Haar overlegd, maar aangezien we voorlopig van plan zijn om hetzelfde ritme aan te houden voor de bijeenkomsten willen we het op die manier mogelijk houden voor leden om naar de bijeenkomsten van beide secties te gaan. Aangezien de zaal positief reageert op dit voorstel zal de eerstvolgende bijeenkomst in februari 2017 in Amersfoort zijn! De bijeenkomsten in 2017 zullen plaatsvinden op:

zaterdag 25 februari 2017 & zaterdag 14 oktober 2017
in het [Groene Huis](#) te Amersfoort

3. Bestuursmededelingen extern

NEV cursussen

De NEV organiseert een serie beginnerscursussen en vraagt de secties om daarin een leidende rol te spelen. De NEV kondigt deze cursussen aan en biedt waar nodig extra ondersteuning. Het doel is om belangstellenden naar de vereniging te loodsen, maar ook leden bekend te maken met secties waar specifiek gekeken wordt naar een insecten groep. De vraag is concreet of wij een cursusdag vlinders kunnen organiseren samen met Ter Haar. Siep Sinnema heeft aangegeven dat Ter Haar komend voorjaar graag samen met Snellen een cursus vlinders wil organiseren. Het is niet de bedoeling dat deze cursussen of studiedagen zich al direct toespitsen op één familie; het gaat tenslotte echt om de beginner. Wij zijn daarom op korte termijn op zoek naar mensen die dit mede willen organiseren en het leuk vinden om wat over de hobby te vertellen. Dit kan van alles zijn; vangmethoden, systematiek, hoe determineer je, etc. Lijkt het je wat, meldt je dan aub bij het bestuur!

Verzoek van gebruikers Microlepidoptera.nl

De secretaris heeft van een aantal leden [Jaap Zwier, Hans Huisman, Siep Sinnema, Stieneke Bontsema, Henk Stuurman] een verzoek gekregen of we kunnen kijken of het mogelijk is dat Snellen (een deel van) de kosten van microlepidoptera.nl op zich neemt. Het idee is dat het voor de leden een belangrijke website is en het niet terecht is dat alle kosten bij een particulier terecht komen. In tegenstelling tot Kleine Vlinders.nl, een initiatief van TINEA, ontvangt Microlepidoptera.nl verder geen financiële steun. Tymo is beheerder van microlepidoptera.nl en waardeert het verzoek zeer. De website is sinds nu bijna 10 jaar in de lucht en Sifra Corver en Tymo hebben tot de dag van vandaag elk jaar een wissel van betaling, die lang 69 euro per jaar betrof, maar nu gestegen zijn naar bijna 90 euro. Al meerdere jaren bestaat de wens om een ICT-bedrijf de website zo te moderniseren dat het onderhoud en het beheer rigoureuus wordt aangepakt en dit vaak specialistische ICT werk niet blijft liggen bij Tymo. Dit zal echter om een groter, incidenteel, bedrag gaan. De aanwezigen opperen dat het een idee is om te vragen of de UES wat kan bijdragen, of eventueel het Prins Bernhard cultuur fonds. Voor die laatste is het wel nodig dat microlepidoptera.nl ondergebracht wordt onder een stichting, wat volgens de aanwezigen wellicht sowieso wenselijk is. Het bestuur gaat kijken wat de mogelijkheden zijn, in overleg met Tymo en Sifra.

EIS Insecten voor Plantenliefhebbers

EIS organiseert op 28 januari een 'Insectendag voor plantenliefhebbers'. Deze dag is voor iedereen gratis toegankelijk en vermoedelijk voor de leden interessant. De dag vindt plaats in Vergadercentrum Domstad op 10 minuten lopen van Utrecht. Zie voor het volledige programma <http://www.eis-nederland.nl/eisdag>

<p>Planten en insecten hebben een nauwe relatie. Veel planten zijn afhankelijk van insecten voor bestuiving maar nog veel meer insecten zijn afhankelijk van planten voor hun voedsel. Die voedselrelaties zijn nauw en honderden in Nederland voorkomende insecten zijn afhankelijk van slechts een of enkele planten. Sommige planten worden door insecten met rust gelaten terwijl andere heel populair zijn en een eigen mini-ecosysteem vormen. De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat het langzamerhand minder slecht gaat met de Nederlandse natuur. Twee groepen lijken het echter onverminderd slecht te doen: vlinders en bijen. Is het toeval dat deze beide een directe voedselrelatie met planten hebben? Op deze studiedag staat de relatie tussen planten en insecten centraal en proberen we een beeld te krijgen van hoe planten de verspreiding en trend van insecten bepalen.</p>
--

Materiaal van de buxusmot

Marja van der Straten heeft ons verzocht het volgende met de leden te delen. Een promovendus aan de French National Institute for Agricultural Research, Audrey Bras, is op zoek naar materiaal van de buxusmot uit heel Europa. Begin augustus kwam ze naar Nederland om zelf te verzamelen, maar ontvangt daarnaast graag materiaal uit het hele land. In het bijzonder is zij geïnteresseerd in materiaal van beginnende populaties. Ook wil zij graag materiaal uit Noord-Nederland (bv. Groningen) ontvangen, omdat dit zeer noordelijke vondsten betreft. Zowel rupsen als motten zijn welkom. Aangezien alleen het DNA nodig is, kan ook alleen 1 poot opgestuurd worden, indien men het exemplaar graag zelf wil houden. Per locatie zijn max. 5 exemplaren voldoende. De rupsen kunnen levend of dood ingestuurd worden (doden kan bijvoorbeeld in de vriezer; heeft u 70% alcohol beschikbaar (bv. ontsmettingsalcohol) dan graag daarin doen; zo niet, dan droog insturen). Motten of pootjes kunnen droog ingestuurd worden, of ook in 70% alcohol. Bij de exemplaren graag vermelden

* de datum van de vangst

* de locatie

* specificatie van de locatie: bv. tuinplant, tuincentrum, kwekerij, in een stad, in de vrije natuur, etc.

Men kan zich wenden tot Marja voor meer informatie: m.j.vanderstraten@nvwa.nl

Uit de reacties van de zaal blijkt dat iedereen de populaties buxusmot goed in de gaten houdt in de eigen regio. In sommige gebieden en tuincentra is de soort opvallend afwezig, op andere plekken dit jaar voor het eerst gezien (Zaanse Schans). Ook zitten er grote verschillen tussen de ratio's van de verschillende kleurvarianten, met soms wel 1/3 donkere exemplaren (Trees Kaizer, Amsterdam).

Ontwikkelingen binnen de WVF en De Vlinderstichting

Als bestuur staan wij stil bij twee belangrijke veranderingen in de 'structuur' van de WVF en de Vlinderstichting. Om te beginnen bij de Vlinderstichting: Jurriën van Deijk heeft eerder dit jaar Ties Huijgens opgevolgd. Hij zal het aanspreekpunt zijn van de nachtvlinderwerkgroep van de VS. De voorzitter heeft al eerder kennis mogen maken met Jurriën, die bovendien ook oog heeft voor micro's. Jurriën is lid geworden van Snellen en hij zal zich dadelijk aan jullie introduceren. Een tweede grote ontwikkeling gaat vooral de WVF aan. Willem Ellis heeft acuut hinder ondervonden van zijn ogen en daarom is het beheer van NOCTUA overgedragen aan de Vlinderstichting. Willem zijn ogen zijn onderhand aan de beterende hand. De ontwikkelingen gingen dusdanig snel dat de vertegenwoordiger van Snellen, John van Roosmalen, heeft zich teruggetrokken. Het bestuur heeft achteraf vernomen dat de data van NOCTUA geleidelijk zal worden geïntegreerd in het systeem van De Vlinderstichting. Jurriën ligt de veranderingen toe aan de hand van een presentatie. Hieruit blijkt dat er netto, qua service en manier van aanleveren van data, gelukkig weinig veranderd. De Vlinderstichting zal verschillende statistieken die Willem heeft ontwikkeld verder automatiseren, zodat deze sneller op bijvoorbeeld websites beschikbaar zullen komen. De zaal reageert positief; het belangrijkste is dat aangeleverde data goed beheerd worden en gebruikt worden. Men voorziet dat in de toekomst er ook integratie zal zijn met de database van Tinea. Er wordt wel benadrukt dat een database alleen waarde heeft als de determinaties goed gecontroleerd zijn. Hier ligt een belangrijke rol voor de leden van de sectie. Waarnemingen kunnen vanaf nu opgestuurd worden naar: jurrien.vandeijk@vlinderstichting.nl

Faunistische mededelingen

Hugo v/d Wolf

Rudolf Bryner

Hans Huisman

Trees Kaizer

Tymo namens Jaap Zwier

Gerrit Tuinstra

Koen van Dijken

Maarten Eysker

Wolfgang Wittland

Erik van Nieukerken

Paul van Wonderen

Chris Snyers